

LOGISTICS tips

อ.ธนกรุต แก้วนัย

หัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมจัดการและโลจิสติกส์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

E-mail : tanakrit.dpu@gmail.com

"10 ปัจจัยที่ควรคำนึงถึงในการกำหนดปริมาณของสินค้าคงคลัง"

จากฉบับที่แล้วอาจารย์ได้นำเสนอให้ผู้อ่านรู้จักกับกระบวนการโลจิสติกส์ และต้นทุนโลจิสติกส์ที่สำคัญ ซึ่งก็คือ ต้นทุนสินค้าคงคลังตลอดจนตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการสินค้าคงคลังมากขึ้น และในฉบับนี้อาจารย์จะได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดปริมาณของสินค้าคงคลัง

ในการที่เราจะพิจารณาถึงปริมาณของสินค้าคงคลังในระดับที่ถูกต้องนั้นเป็นเรื่องค่อนข้างยากไม่สามารถที่จะกำหนดปริมาณที่แน่นอนได้ จึงจำเป็นสำหรับผู้ประกอบการที่ต้องทราบถึงสิ่งที่สามารถนำมาช่วยในการกำหนดปริมาณของสินค้าคงคลังในระดับที่เหมาะสม หรือการจะจัดเก็บสินค้าคงคลังในแต่ละครั้ง ว่าท่านได้คำนึงถึงสิ่งเหล่านี้หรือยัง อันได้แก่

1) พิจารณายอดขายในอดีตของธุรกิจ โดยจะต้องนำยอดขายที่เกิดขึ้นในอดีตของเรามาพยากรณ์ยอดขายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อนำมากำหนดปริมาณการจัดเก็บสินค้าคงคลัง แต่ถ้าเป็นธุรกิจใหม่ที่ยังไม่มียอดขายในอดีต ก็สามารถกำหนดระดับของสินค้าคงคลัง ได้จากการประมาณการยอดขายของตน

2) สินค้าของท่านมีลักษณะการขายแบบมีฤดูกาล (Seasonal) หรือไม่ เช่น เครื่องปรับอากาศจะขายดีในช่วง

ฤดูร้อนจึงจำเป็นต้องมีการจัดเก็บสินค้าคงคลังในปริมาณมาก และลดลงในฤดูหนาว แต่นอกเหนือจากฤดูกาลตามธรรมชาติแล้ว ยังมีฤดูกาลอย่างอื่นอีก เช่น ช่วงปิดเทอมเปิดเทอม เทศกาลสำคัญต่างๆ

3) ธุรกิจของท่านมีจุดมุ่งหมายอื่นในการเก็บสินค้าคงคลัง นอกเหนือจากการมีสินค้าคงคลังไว้เพื่อสนับสนุนการผลิตให้ราบรื่นหรือไม่ เช่น การเก็งกำไร โดยการเลือกเก็บสินค้าคงคลังในปัจจุบันที่มีราคาถูก เพื่อขายในราคาที่สูงขึ้นในอนาคต หรือบางครั้งการได้รับข้อเสนอส่วนลดเงินสดจาก Supplier ในกรณีที่สั่งซื้อสินค้าเป็นจำนวนมากๆ อย่างนี้ต้องมีการเปรียบเทียบถึงมูลค่าส่วนลดเงินสดที่ได้รับกับค่าใช้จ่ายการบริหารสินค้าคงคลังที่เพิ่มขึ้น

4) การแบ่งประเภทของสินค้าตามยอดขาย ในบางครั้งธุรกิจอาจมีผลผลิตสินค้าหลายชนิด บางชนิดขายดี บางชนิดขายได้น้อย ชนิดได้ขายดีก็สามารถเก็บสินค้าคงคลังปริมาณมากได้ ส่วนชนิดใดขายไม่ดีก็ควรเก็บสินค้าคงคลังในปริมาณน้อย ที่สำคัญควรมีการพิจารณายอดขายจริงของแต่ละ SKU (Stock Keeping Unit) เช่น สินค้าบางชนิดสามารถแยกย่อยได้หลายสีหลายขนาด ก็ต้องพิจารณาความสำคัญในการจัดเก็บสินค้าคงคลังแยกเป็นแต่ละสี แต่ละขนาด ไม่ควรพิจารณาปริมาณการจัดเก็บสินค้าแบบเหมารวมเท่ากันหมดทุก SKU

5) ความนิยมในตัวสินค้า โดยถ้าสินค้าที่อยู่ในกระแสที่มีความนิยม ติดตลาด และมีแนวโน้มว่าจะขายได้เพิ่มขึ้นก็สามารถจัดเก็บปริมาณสินค้าคงคลังในปริมาณมากได้ แต่ถ้าสินค้าประเภทที่ล้าสมัยไม่เป็นที่นิยม ปริมาณสินค้าคงคลังของสินค้าชนิดนี้ก็ควรจะมีปริมาณน้อยกว่าสินค้าประเภทอื่น

6) คุณสมบัติของสินค้า ได้แก่ ขนาด รูปลักษณ์ วงจรชีวิต ความคงทน หรืออายุการใช้งาน เป็นต้น ถ้าเป็นธุรกิจที่ขายผลิตภัณฑ์อาหารสด ซึ่งมีวงจรชีวิตสั้น ก็ไม่ควรจัดเก็บสินค้าคงคลังในปริมาณมาก เพราะถ้าขายไม่หมดก็อาจจะเน่าเสียหายได้ นอกจากนี้สินค้าบางชนิดแม้ว่าจะเก็บได้นาน แต่มีรูปลักษณ์ที่มีขนาดใหญ่ต้องใช้พื้นที่ในการจัดเก็บที่มีขนาดใหญ่ ก่อไม่ควรมีการจัดเก็บสินค้าคงคลังในปริมาณมาก เป็นต้น

7) ประสิทธิภาพและความไม่แน่นอนในการจัดส่งสินค้าของ Suppliers โดยถ้าในอดีตที่ผ่านมา Suppliers ที่จัดส่งสินค้าหรือวัตถุดิบให้กับเรานั้นมีประสิทธิภาพในการจัดส่งสินค้าที่ไม่แน่นอน เช่น การจัดส่งไม่ตรงเวลาบ่อย การจัดส่งมีปัญหาบ่อย พบสินค้าไม่ได้ตามเงื่อนไขบ่อย เราก็ควรที่จะต้องมีการจัดเก็บสินค้าคงคลังเป็น Safety Stock ไว้ด้วยเพื่อป้องกันไม่ให้อายุของสินค้าหมดอายุเสียโอกาสในการขาย อันเกิดจากความไม่แน่นอนของการจัดส่งสินค้านี้

อ่านต่อฉบับหน้า